

Dosar nr. 2ra-201/19

Prima instanță: Judecătoria Ialoveni (jud: C. Albu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bardareanu împotriva lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea construcției neautorizate,

cererea reconvențională înaintată Victor Plămădeală și Elena Plămădeală împotriva Valentinei Bardareanu cu privire la tăierea arborilor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Valentina Bardareanu și s-a menținut hotărârea din 26 mai 2016 a Judecătoriei Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La 30 martie 2015, Valentina Bardareanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victor Plămădeală și Elena Plămădeală cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea construcției neautorizate.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin decizia nr. 2/1 din 1 februarie 1993 a Primăriei XXXXXXXX i s-a repartizat în proprietate privată lotul de teren cu suprafața de 0,1981 ha, nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx.

La limita de sud a lotului de teren se învecinează cu proprietatea lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală, care în anul 2009 au construit o construcție pentru activitate de producție direct la hotarul lotului de teren fără a fi solicitat acordul său și în lipsa autorizației de construcție.

A indicat că, potrivit procesului-verbal seria AA nr. xxxxxxxx din 17 decembrie 2013 a Inspecției de Stat în Construcții, la data de 17 decembrie 2013, în s. XXXXXXXX, r. Ialoveni s-a constatat construirea de către Victor Plămădeală a unor anexe la casa de locuit pe hotarul lotului de teren fără acordul vecinului și autorizație de construcție

fapt ce contravine art. 22 și art. 24 din Legea nr. 721-XIII din 2 iulie 1996 cu privire la calitatea în construire.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2014 a Judecătorei Ialoveni, menținută prin decizia din 9 februarie 2015, Victor Plămădeală s-a recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzută de art. 179 Cod contravențional, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 100 unități convenționale, adică 2 000 de lei cu demolarea construcției neautorizate și anume șura cu dimensiunile de 4m x 50m la casa de locuit din s. XXXXXXXX, r. Ialoveni.

Construcția dată cu dimensiunile 4m x 50m îi creează impedimente în folosirea lotului de teren ce îi aparține cu drept de proprietate, iar soluționarea litigiului pe cale amiabilă nu este posibilă deoarece pârâții au refuzat în demolarea construcției.

Nefiind respectate prevederile actelor normative la executarea lucrărilor, această construcție îi cauzează prejudicii ce țin de scurgerile de pe acoperiș și umbră, fiind încălcate prevederile art. 386 Cod civil, care prevede că acoperișul trebuie să fie construit astfel încât apa, zăpada sau gheața să cadă exclusiv pe teritoriul proprietarului. La fel nu au fost respectate prevederile art. 377 Cod civil, în sensul căruia vecinii au obligația de a se respecta reciproc, nu au obținut acordul scris, autentificat notarial pentru construirea imobilului menționat.

A solicitat Valentina Bardareanu admiterea acțiunii; înlăturarea obstacolelor în folosirea lotului de teren cu suprafața de 0,1981 ha, amplasat în s. XXXXXXXX, r. Ialoveni, nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx; obligarea lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală de a demola construcția neautorizată, cu dimensiunile de 4m x 50m, amplasată pe loturile de teren din s. XXXXXXXX, r. Ialoveni, nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx și nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx.

La 29 octombrie 2015, Victor Plămădeală și Elena Plămădeală au depus cerere reconvențională împotriva Valentinei Bardareanu cu privire la tăierea arborilor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale au indicat că, Valentina Bardareanu este proprietara lotului de teren care se învecinează cu lotul de teren nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx a lui Victor Plămădeală și lotul de teren cu nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx al Elenei Plămădeală.

Contrar art. 389 alin. (2) Cod civil, Valentina Bardareanu, fără a respecta distanța minimă de la linia de hotar, a plantat pomi fructiferi ramurile cărora au crescut peste linia de hotar, ajungând la acoperișul construcțiilor ce le aparțin și a căror demolare se solicită.

Deoarece arborii vecinei împiedică instalarea ulucelor la acoperiș, au solicitat Valentinei Bardareanu tăierea copacilor plantați la o distanță mai mică de 2 metri de hotar, însă, aceasta a refuzat.

Drept temei de înaintare a acțiunii reconvenționale, Victor Plămădeală și Elena Plămădeală au invocat prevederile art. 389 alin. (3) Cod civil, potrivit căruia în caz de nerespectare a distanței prevăzute la alin.(1) și (2), proprietarul vecin este îndreptățit să ceară scoaterea ori tăierea la înălțimea convenită a arborilor, plantațiilor ori gardurilor pe cheltuiala proprietarului terenului pe care acestea sânt ridicate.

Au solicitat Victor Plămădeală și Elena Plămădeală admiterea acțiunii reconvenționale, obligarea Valentinei Bardareanu de a tăia copacii plantați pe lotul de teren din s. XXXXXXXX, r. Ialoveni, nr. cadastral xxxxxxxxx.xxx, ce se află pe o distanță mai mică de 2 metri față de linia de hotar a lotului de teren nr. cadastral

xxxxxxxxx.xxx și lotul de teren cu nr. cadastral xxxxxxxxxxx.xxx, care aparțin cu drept de proprietate lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 mai 2016 a Judecătoriei Ialoveni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bardareanu și cererea reconvențională depusă de Victor Plămădeală și Valentina Plămădeală.

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Valentina Bardareanu și s-a menținut hotărârea din 26 mai 2016 a Judecătoriei Ialoveni.

La 3 decembrie 2018, Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov a declarat recurs împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au examinat cauza în condițiile art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, cauza fiind examinată superficial, iar soluția dată este incertă.

A indicat că, anterior efectuării construcției direct la hotarul lotului de teren, Victor Plămădeală și Elena Plămădeală nu au respectat prevederile art. 377 Cod civil, în sensul căruia vecinii au obligația de a se respecta reciproc, nu au obținut de la vecina-reclamantă acordul în scris, autentificat notarial cu privire la construirea obiectului imobil menționat.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2014 a Judecătoriei Ialoveni, Victor Plămădeală a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției în temeiul art. 179 Cod contravențional. Astfel, conform art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sânt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

A susținut că, în temeiul art. 386 Cod civil, acoperișul trebuie să fie construit astfel încât apa, zăpada sau gheața să cadă exclusiv pe teritoriul proprietarului.

La caz, atentarea inadmisibilă vădită se manifestă prin construirea de către Victor Plămădeală, în mod ilegal, al anexei cu dimensiunile de 4m x 50m fără acordul vecinului, certificat de urbanism, documentele de proiect și autorizația de construcție cu încălcarea gravă a distanței minime în construcție.

A considerat că, în temeiul art. 374 alin. (1) coroborat cu art. 379 alin. (1) și art. 389 alin. (1) din Codul civil, este în drept să ceară încetarea încălcării prin demolarea construcției neautorizate.

A solicitat Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov, casarea integrală a hotărârii din 26 mai 2016 și decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise ca întemeiate cerințele privind înlăturarea obstacolelor în folosirea lotului de teren prin demolarea construcției neautorizate.

Examinând recursul declarat de Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 16 octombrie 2018. Calea de atac în ordine de recurs a fost demarată de către Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov în interiorul termenului legal, or cererea de recurs a fost depusă la data de 3 decembrie 2018 (vol. II, f.d.4).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 19 decembrie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Însă, intimații Ion Plămădeală și Elena Plămădeală nu au depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Valentina Bardareanu.

Prin încheierea din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Valentina Bardareanu s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat, de a casa decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 241 alin. (1) și (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

După cum urmează din actele cauzei, Valentina Bardareanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victor Plămădeală și Elena Plămădeală cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea construcției neautorizate.

La 29 octombrie 2015, Victor Plămădeală și Elena Plămădeală au depus cerere reconvențională împotriva Valentinei Bardareanu cu privire la tăierea arborilor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de fond, prin hotărârea din 26 mai 2016 a respins cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bardareanu și a respins cererea reconvențională depusă de Victor Plămădeală și Valentina Plămădeală.

Iar, la 2 iunie 2016, Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 mai 2016 a Judecătoriei Ialoveni.

În conformitate cu art. 377 Cod de procedură civilă, la dezbaterile cauzei în instanța de apel, președintele ședinței de judecată deschide ședința și anunță cauza, numele apelantului, instanța a cărei hotărâre este atacată, constată prezența participanților la proces și reprezentanților, determină identitatea celor prezenți, verifică împuternicirile persoanelor cu funcție de răspundere și ale reprezentanților.

Astfel, potrivit proceselor-verbale a ședințelor instanței de apel, Curtea de Apel Chișinău a examinat apelul declarat de Valentina Bardareanu. Însă, prin decizia sa, a respins apelul declarat de Valentina Barladeanu cu încasarea din contul ultimei a cheltuielilor de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a dispus respingerea apelului declarat de Valentina Barladeanu care nu are o calitate procesuală în prezenta cauză, pe când, la caz fiind Valentina Bardareanu.

Prin urmare, instanța de apel a admis o eroare care nu poate fi înlăturată în instanța de recurs, fiind respins un apel al unei persoane, Valentina Barladeanu, care nu a depus un apel și, la caz, nu are vre-o calitate procesuală.

Acest fapt este eronat deoarece Valentina Barladeanu nu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală.

În consecință, instanța de recurs conchide că, instanța de apel a pronunțat o hotărâre în privința unei persoane care nu are nici o tangență cu prezenta cauză, și, ca urmare, a pronunțat o soluție ilegală.

În acest sens, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 183 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, care statuează exhaustiv că, după ce primește cererea de chemare în judecată, judecătorul pregătește cauza pentru dezbateri judiciare, pentru a asigura judecarea ei justă și promptă. Pregătirea pentru dezbateri judiciare este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop constatarea circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

În consecință, această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se va înlătura erorile admise, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate de către participanții la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Valentina Bardareanu, reprezentată de avocatul Roman Aronov.

Se casează decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bardareanu împotriva lui Victor Plămădeală și Elena Plămădeală cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea construcției neautorizate, cererea reconvențională înaintată Victor Plămădeală și Elena Plămădeală împotriva Valentinei Bardareanu cu privire la tăierea arborilor și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu